

LET'S GRO 2017

Parkeren, openbare ruimte en de toekomst

DOT Groningen- 02 November 2017

Dr. Giuliano Mingardo

Erasmus Centre for Urban, Port and Transport Economics

Erasmus Universiteit Rotterdam

mingardo@ese.eur.nl

Agenda

- Korte intro over parkeerbeleid
- Spanningsvelden en misverstanden in parkeren
- Mobiliteit, parkeren en detailhandel
- De toekomst van parkeren

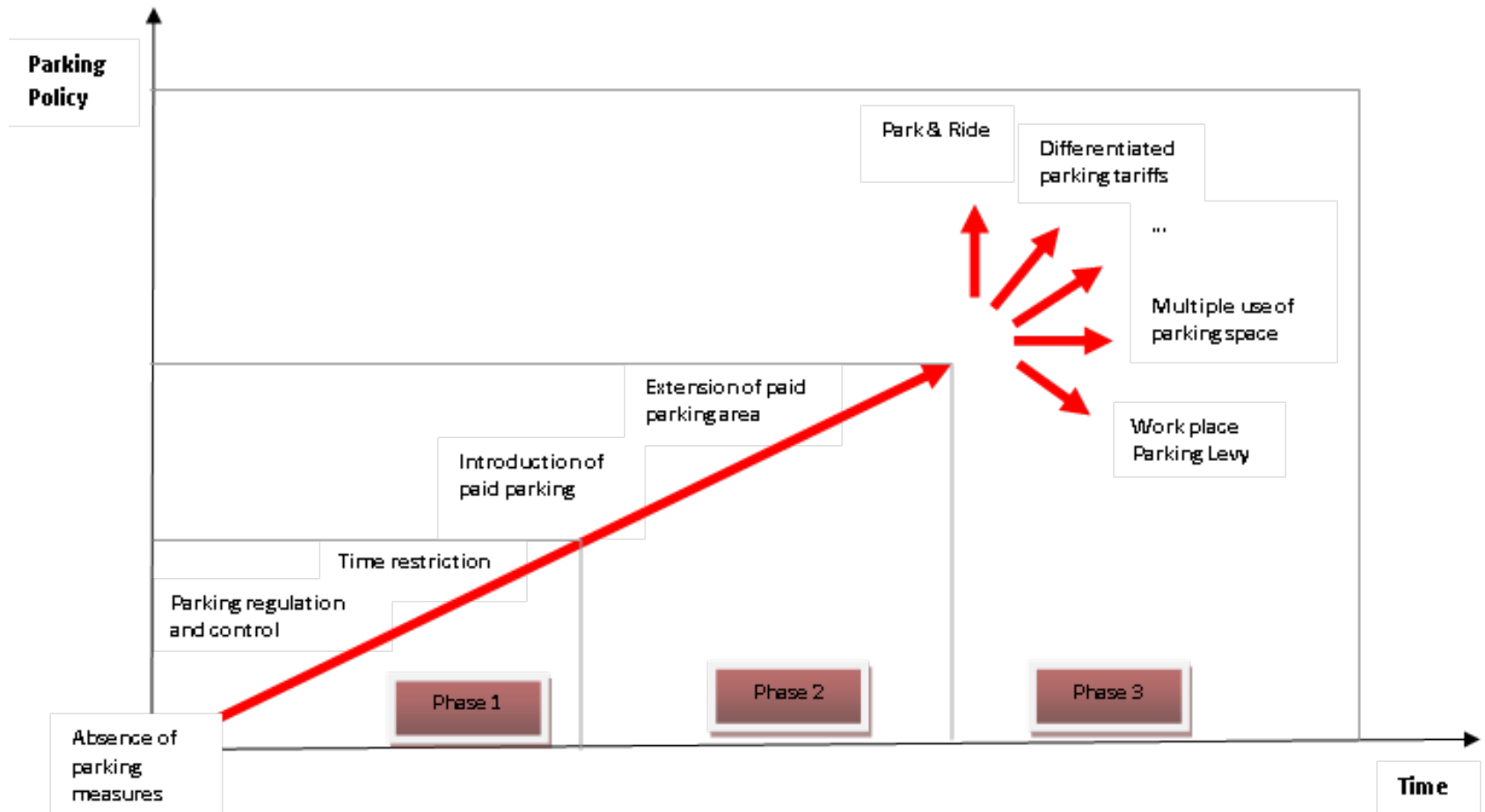
Parkeerbeleid

P-beleid op basis van 'onderbuikgevoel'

- Er zijn veel misverstanden en spanningsvelden in het kader van parkeerbeleid;
- Vaak geldt parkeren = emotie;
- Verkeerde kennis leidt tot verkeerde beleid;
- Gebrek aan kennis leidt tot visieloos beleid;

Effecten van parkeerbeleid

Een ding is (bijna) zeker: alle steden volgen hetzelfde ontwikkelingspatroon m.b.t. p-beleid

De ontwikkeling van stedelijk parkeerbeleid

Spanningsvelden en misverstanden in parkeren

Spanningsvelden in parkeerbeleid

Voorbeelden :

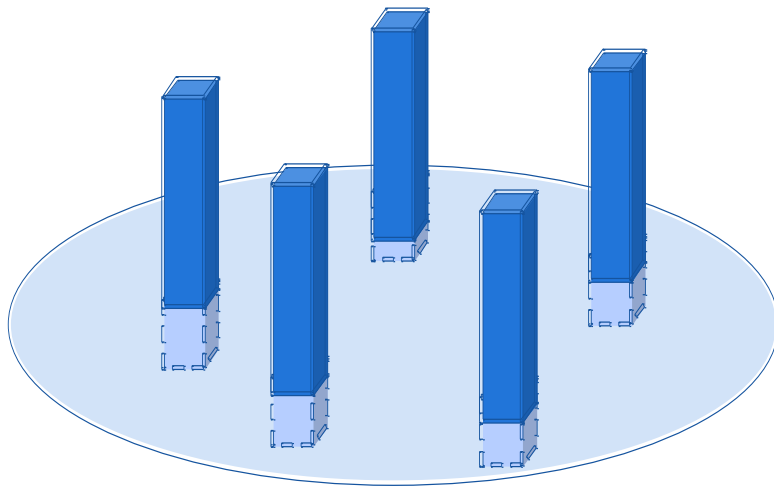
- Kort vs. Lang parkeren;
- Mobiliteitsbeleid vs. exploitatie
(Minder autogebruik vs. opbrengsten;)
- Moeten/kunnen de bewoners gratis parkeren?
- Bovengronds- vs. ondergrondsparkeren
- Minimum vs. maximum parkeernormen
- Parkeernormen per gebouw of per gebied?

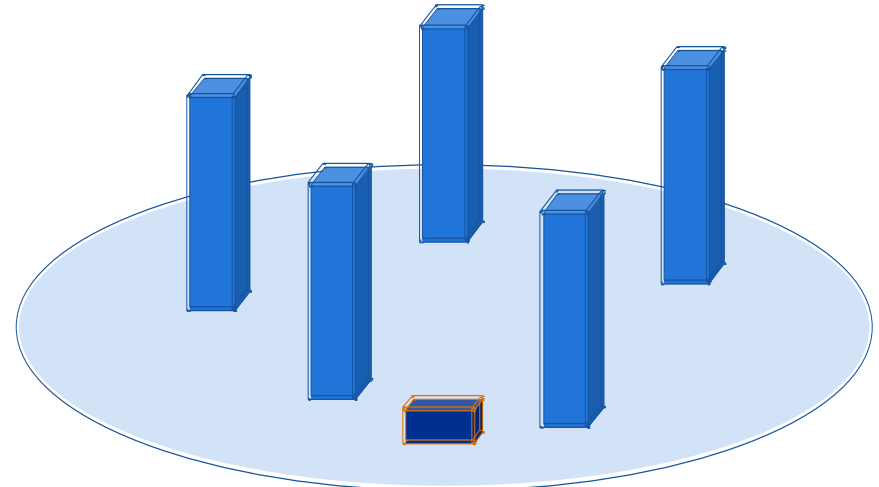
Van p-normen per gebouw naar p-normen per gebied

Traditionele aanpak

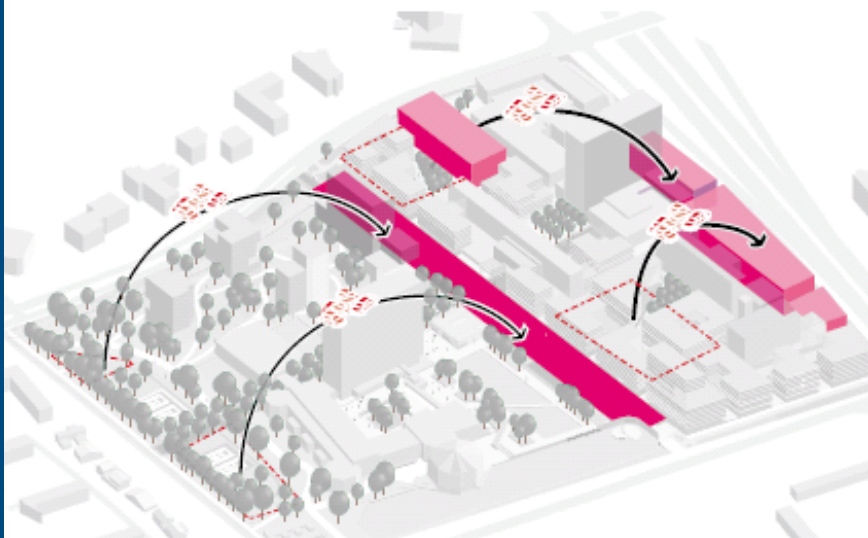

Gebiedsgerichte aanpak

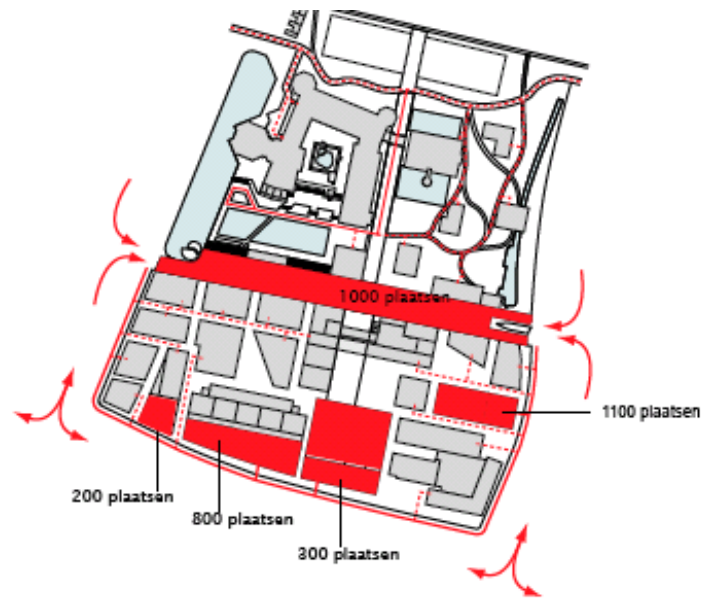

Erasmus Universiteit Rotterdam

Parking in the Masterplan 2013 - 2028

Parkeren wordt van het maaiveld gewaard en in gebouwde parkeervoorzieningen opgelost

Parkeergarages in het plan

Kan dit echt niet anders?

R'dam heeft > €50M geïnvesteerd in de uitbreiding van de P+R Kralingse Zoom

De EUR heeft > €40M geïnvesteerd in een nieuwe parkeergarage

Misverstanden in parkeerbeleid

- Gratis parkeren bestaat;
- Parkeren is een locatie factor voor bedrijven;
- P&R vergroot de bereikbaarheid van de stad en vermindert de congestie in de binnenstad;
- No parking = No business;
- Parkeren in woonwijken is alleen een probleem in grote binnensteden;

Gratis parkeren

- Gratis parkeren bestaat niet!!
- De (hoge) kosten van parkeren worden doorberekend in de prijzen van alle overige producten en diensten die wij afnemen.

Gratis parkeren bestaat niet!

De kosten van dit zijn verwerkt in dat!

Wie betaalt mijn parkeerkosten?

Naam: Giuliano Mingardo

Woonplaats: AAA

Jaar Inkomen: € X0,000

- Als ik [als bezoeker] van Groningen de kosten van parkeren niet volledig betaal, dan word ik door de Gemeente Groningen gesubsidieerd;
- Dus wie betaalt eigenlijk de rekening?

Parkeertarieven als belasting?

- Hoe lager het parkeertarief voor de bezoeker is, hoe hoger de subsidie van de Gemeente voor de bezoeker is
- Lage parkeertarieven voor bezoekers = hoge belastingdruk voor de bewoners
- Waarom zou de Gemeente Groningen de [rijke] bewoners van AAA willen subsidiëren?

Mobiliteit en Retail

Waarom willen winkeliers altijd meer parkeren en gratis parkeren?

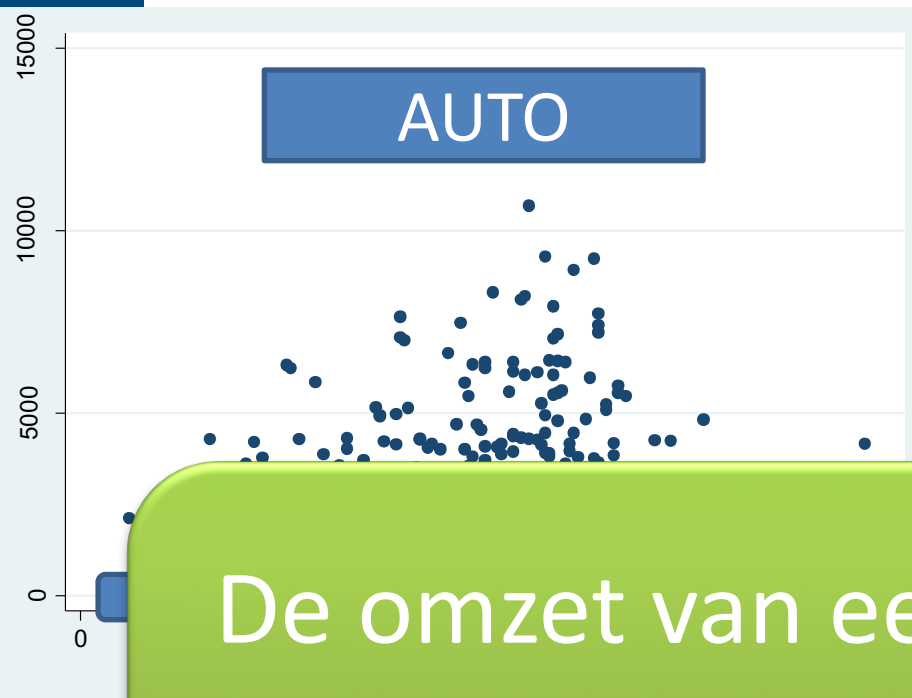
- Omdat ze vaak denken dat de meeste klanten met de auto komen;
- Omdat ze vaak denken dat automobilisten de beste klanten zijn (een automobilist besteedt meer dan een voetganger of fietser of OV gebruiker);
- Omdat ze vaak denken dat parkeren gratis is;

KSO 2011 – Waarom kiezen bezoekers voor een bepaald winkelgebied?

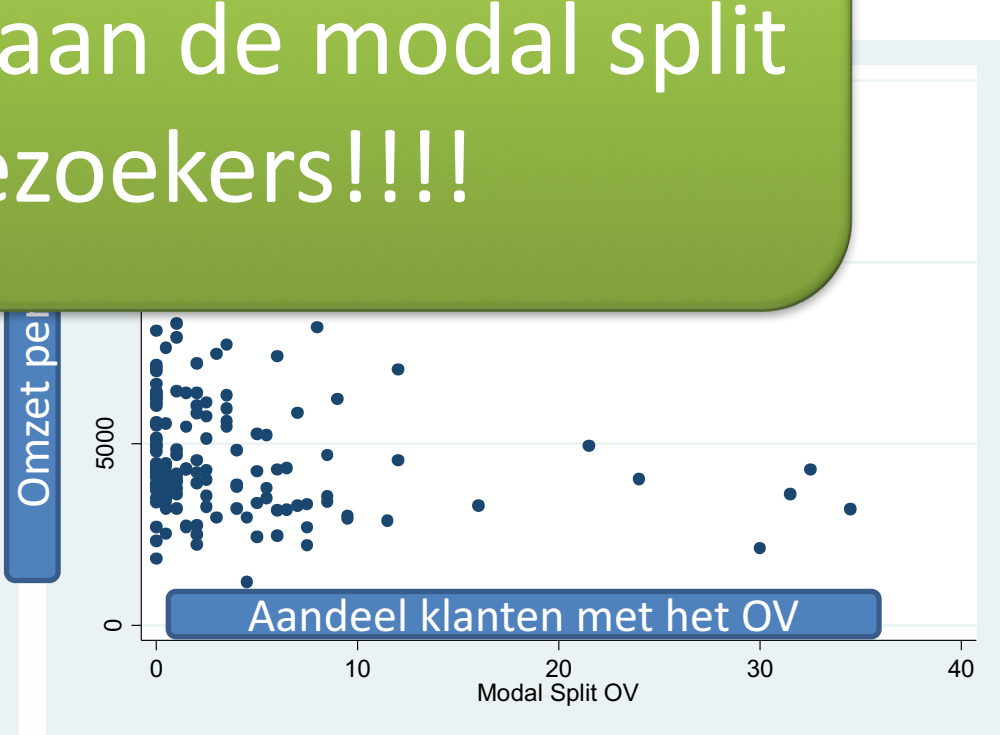
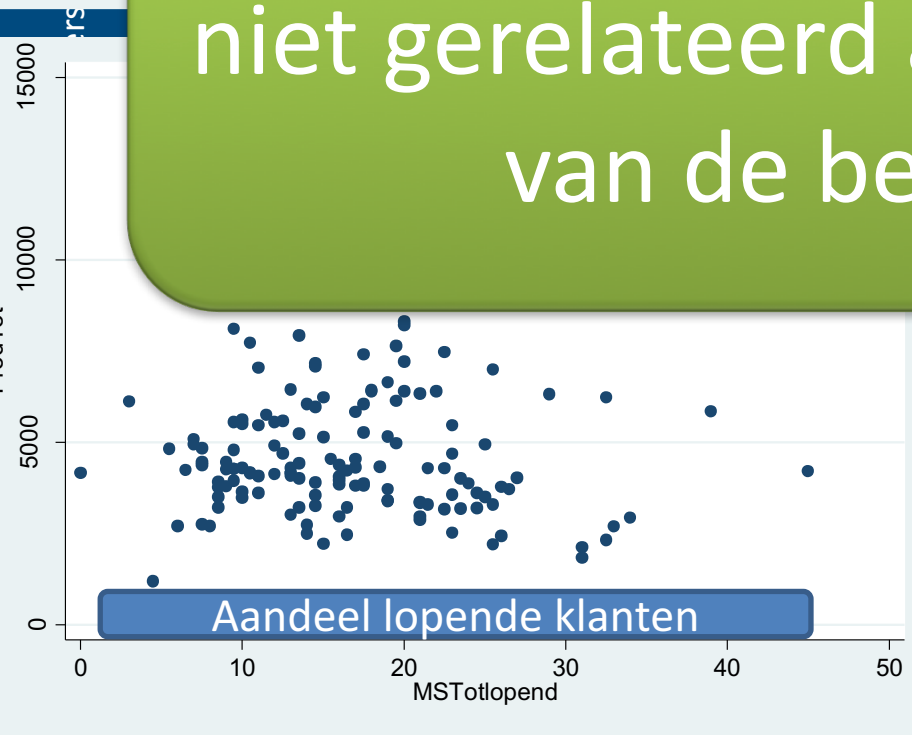

Rank	Reden	Genoemd door
1	dichtst bij huis	60%
2	compleetheid winkelaanbod	38%
3	compleetheid aanbod artikelen	25%
4	parkeermogelijkheden	18%
5	bereikbaarheid per auto	16%
6	sfeer/uitstraling winkelgebied	14%
7	prijsniveau winkelaanbod	13%
8	parkeertarief	5%

- 217 winkelgebieden in 158 gemeenten in de Randstad;
- Meer dan 70,000 telefonische enquêtes;

De omzet van een winkelgebied is niet gerelateerd aan de modal split van de bezoekers!!!!

Betaald parkeren in Nederland 2005-2014

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
aantal gemeenten	467	458	443	443	441	431	418	415	408	403
gemeenten met betaald parkeren	140	142	141	144	144	146	144	142	139	140
% gemeenten betaald parkeren	30.0	31.0	31.8	32.5	32.7	33.9	34.4	34.2	34.1	34.7

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ouder-Amstel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Hellendoorn	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Diemen	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
Zevenaar	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
Hardenberg	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
Heerhugowaard	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
Maasgouw	.	.	0	1	1	1	1	1	1	1
Meerssen	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nieuwegein	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dinkelland	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Delfzijl	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Simpelveld	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Lochem	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0
Veendam	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0

Witte en Mingardo (2016)

Onderzoek Verplaatsingen in
Nederland (OVIN)

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Impact betaald parkeren op winkelbezoek met de auto 2005-2014

Afhankelijke variabele: winkelbezoek met de auto

	M1	M2	M3	M4	M5
Betaald parkeren	-0.0045 (0.0245)	-0.0102 (0.0272)	-0.0082 (0.0273)	-0.0052 (0.0295)	0.0888 (0.0936)
HH inkomen		-0.0044** (0.0018)	0.0019 (0.0058)	-0.0080*** (0.0026)	-0.0031 (0.0022)
Bev. dichtheid		-0.0001 (0.0001)	0.0000 (0.0001)	0.0000 (0.0001)	-0.0001 (0.0001)

Betaald parkeren heeft geen invloed op het aantal winkelbezoekers met de auto

BetParkXHHink				(0.0060)	-0.0030 (0.0027)
Intercept	0.5179*** (0.0107)	1.1578*** (0.2016)	0.8274*** (0.2707)	1.1954*** (0.2369)	1.0795*** (0.2137)
N (N*T)	3033	2694	2694	2371	2694
R2 within	0.0000	0.0102	0.0135	0.0112	0.0107
Time FE	nee	nee	ja	nee	nee

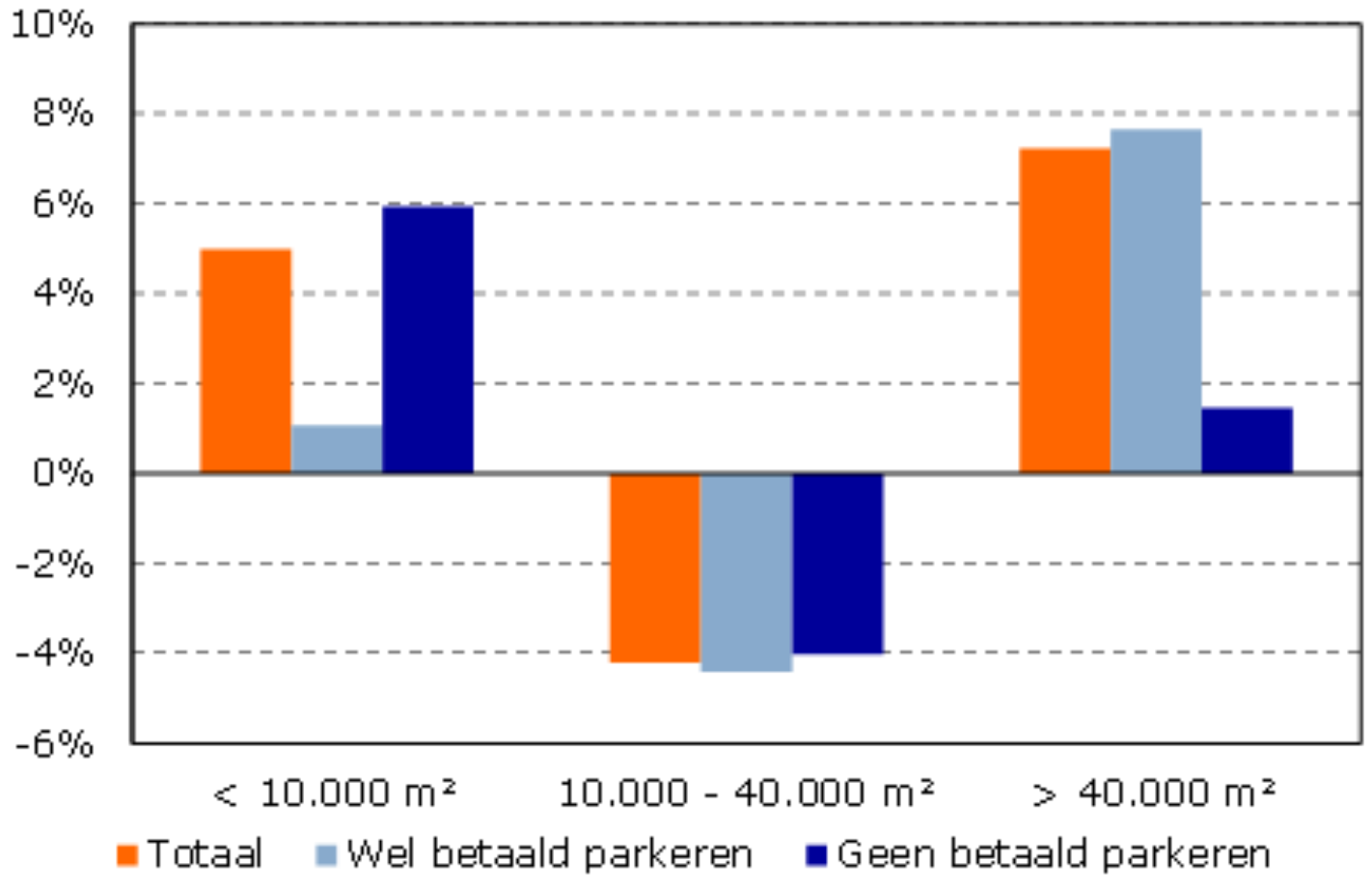
Aantal observaties: alle Nederlandse gemeenten

Witte en Mingardo (2016)

Fun of Functie: Rabobank report 2013

Omzetgroei 2009-2011

Supermarkten: 'Tachtig miljoen extra kerstomzet'

21-12-2015

Volgende

REAGEER

DEEL

Nederlandse supermarkten realiseren in de week voorafgaand aan Kerst een omzet van 750 miljoen euro. Dat verwacht brancheorganisatie CBL.

Supers boeken daarmee tachtig miljoen euro en ongeveer twaalf procent meer dan de normale weekomzet, die zo'n 670 miljoen euro bedraagt. Vorig jaar zagen de supermarkten hun kerstomzet voor het tweede jaar op rij dalen. Ondanks de ruimere openingstijden bedroeg de omzet in de week voorafgaand aan Kerst toen 724 miljoen euro, een half procent minder dan het jaar ervoor.

Er zijn dit jaar op eerste kerstdag zo'n vierhonderd supermarkten open. Dat zijn er twee keer zo veel als vorig jaar. Op tweede kerstdag zijn er zo'n 2200 supermarkten open. Net als voorgaande jaren zijn vooral veel fillalen van Albert Heijn en Jumbo geopend met de kerstdagen. Het CBL verwacht dat supermarkten 2015 afsluiten met een jaaromzet van 35 miljard euro, 2,5 procent meer dan vorig jaar.

Bron: RetailNews

Was parkeren gratis in de week voorafgaand aan Kerst?

'Consument koopt sneller op zondag'

14-06-2016

Volgende

REAGEER (2)

DEEL

Consumenten die op zondag of maandag door de winkelstraat lopen, zijn sneller geneigd tot een aankoop dan op andere dagen van de week. Dat blijkt uit onderzoek van ING en Retail Management Center (RMC).

Voor het onderzoek heeft ING de koopstromen in de Amsterdamse Kalverstraat onderzocht, terwijl RMC keek naar de loopstromen. Het verband tussen die twee blijkt op zondag en maandag veel sterker dan op andere dagen. Verder blijkt het verband sterker tussen één uur 's middags en zes uur 's avonds, dan bijvoorbeeld 's ochtends of tijdens de koopavond.

Uit het onderzoek blijkt verder dat de connectie tussen passantenstromen en aankopen het sterkst is voor modewinkels. Het verband is voor die branche lineair. Voor schoenenretailers en drogisterijen hebben meer passanten relatief minder effect op de kassa, bij telecomwinkels het minst.

Het onderzoek heeft zich alleen gericht op passanten in de winkelstraat en aankopen aan de kassa. De bezoekersaantallen in de winkels zijn niet onderzocht.

Bron: RetailNews

Is parkeren gratis in de Kalverstraat op zondag?

De toekomst van parkeren

Delft University of Technology

Car Park as Power Plant offering frequency reserves

A technical and economic feasibility assessment

M.J. Poorte

TU Delft

Woensdag 01 november 2017 · Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

- Voorpagina
- Net binnen
- Algemeen
- Achtergronden
- Economie
  - Geld
  - Wonen
  - Carrière
  - Zakelijk
  - Beurs
- Sport
- Tech
- Entertainment
- Lifestyle
- Overig
- Video's
- Regionaal

NU.nl > Economie > Zakelijk

Parkeergarages Rotterdam krijgen onbemand afhaalpunt voor pakjes

Gepubliceerd: 06 maart 2017 05:39
 Laatste update: 06 maart 2017 08:57

Gemeentelijke parkeergarages in Rotterdam krijgen onbemande afhaalpunten voor pakjes.

Vooralsnog gaat het om twee stadsgarages, op de Boompjes en aan het Schouwburgplein. De kluisen zijn voor iedereen te gebruiken. Via een code op het afhaalbewijs gaat de voetgangersdeur van de stadsgarage en het betreffende kluisje open.

Binnenkort kan het winkelende publiek in de Rotterdamse binnenstad ook aankopen laten bezorgen bij een van de afhaalpunten, zodat er 'handsfree' kan worden verder gewinkeld.

Rotterdam werkt samen met het bedrijf De Buren voor deze beide diensten.

Door: ANP

Lees meer over: [Rotterdam](#)

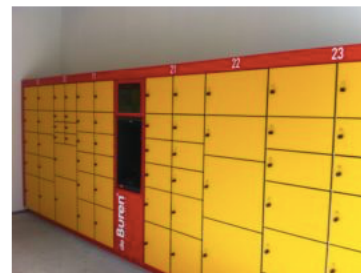
Nieuws

7 mrt

De Buren introduceert pakketkluis in parkeergarages

Distributie 699

Gemeentelijke parkeergarages in Rotterdam krijgen onbemande afhaalpunten voor pakjes. Vooralsnog gaat het om twee stadsgarages.

Na winkels, universiteiten en treinstations komen er ook pakketkluisen in parkeergarages. De pakketkluis is voor iedereen te gebruiken. Via een code op het afhaalbewijs gaat de voetgangersdeur van de stadsgarage en de betreffende pakketkluis open. Rotterdam heeft de primeur. De kluisen komen in de parkeergarages de Boompjes en aan het Schouwburgplein. De Buren is de

initiatiefnemer.

Pakketkluis nieuwe wapen retail

fashion / food / recipes /
love & sex / health & fitness / more

How Deliveroo's 'dark kitchens' are catering from car parks

As appetite grows for upmarket takeaways, delivery service is setting restaurants up with satellite kitchens inside metal boxes

The Guardian, okt 17

► **Nog geen oplossing voor vele auto's rondom Plaswijckpark**

▲ Verkeersregelaars moeten regelmatig helpen vanwege grote drukte bij het Plaswijckpark. FOTO FRANK DE ROO

Buurt wil groen in plaats van extra parkeerruimte

Voor bewoners rond Plaswijckpark is de maat vol. Zij ergeren zich aan de vele parkerende bezoekers. Maar de gevonden remedie blijkt erger te zijn dan de kwaal.

Priscilla van Agteren
 Rotterdam

Geregeld stromen de Adrianalaan, Plaswijcklaan en omliggende straten vol auto's op zoek naar dat laatste vrije plekje. Een onderzoek van ingenieursbureau Royal Haskoning wijst extra plekken voor 200 tot 300 auto's aan als beste oplossing voor de overlast. Die zouden moeten komen in openbaar park de Meidoornweide. Dat is tegen het zere been van omwonenden. Aan de kruising tussen de Adrianalaan en de Ringdijk is eerder al een flink stuk openbaar groen opgeofferd voor een parkeergelegenheid.

Tijdens de laatste bijeenkomst van de klankbordgroep — met vertegenwoordigers van de gemeente, Plaswijckpark en de verschillende bewonersgroepen — liepen de moeders hoog op. Leden van de buurtgroeperingen weigerden een keuze te maken uit de vijf voorgestelde locaties voor een nieuwe parkeerplaats. „Vanaf het begin hebben we gezegd dat we geen groen meer kwijt wilden,” stelt Caroline Dietzel, die aan de Adrianalaan woont en nu al iedere dag uitkijkt op de rijen auto's. „We willen niet nog meer steen zien.”

Als de huidige parkeerplaats vol is, wijzen verkeersregelaars bezo-

kers op verderop gelegen parkeergelegenheid bij revalidatiecentrum Rijndam. Ook die plekken raken echter snel bezet. „Om 13.00 uur vertrekken de verkeersregelaars en is de wijk weer open. Dan krijg je overal zoekverkeer.” Bestuurders halen soms de gekste toeren uit om een plekje te bemachtigen. „Er ontstaan soms gevaarlijke situaties. Mensen rijden zo hard.”

De drukte in de wijk leidt ook tot andere perikelen. „Bezoekers van het park laten overal hun afval slingeren. De luiers gooien ze gewoon in je voortuin”, zegt Tirza Bont, die ook aan de Adrianalaan woont. Dat leidt wel vaker tot onaangename confrontaties. „Laatst fietste ik met mijn kinderen langs ons achterpad en stond er een vrouw. Ze wilde daar haar dochtertje haar behoefte laten doen. Ik ben ook moeder, ik begrijp dat dat soort problemen zich voordoen, maar ze bevond zich

wel op eigen terrein. Toen ik het waagde haar aan te spreken, kreeg ik me toch de wind van voren.”

Bewoners noemen het onderzoek van Royal Haskoning gekleurd. Het is immers uitgevoerd in opdracht van de gemeente en Plaswijckpark zelf. Oplossingen die bezoekers afweren of het park op kosten jagen, worden daarom bij voorbaat terzijde geschoven, denken zij.

De ideale optie, aldus de buurt, is een parkeergelegenheid op grotere afstand van het park. Pendelbussen brengen bezoekers heen en weer. In de omgeving moet betaald parkeren worden ingevoerd. Plaswijckpark vindt dat te duur en niet passen bij het 'laagdrempelige' karakter van het park.

Op 12 september is een bijeenkomst gepland waar inwoners een oplossing kunnen voorstellen. Daarna wordt een advies aan wethouder Langen

Bloomberg the Company & Its Products | Bloomberg Anywhere Remote Login | Bloomberg Terminal Demo Request

Bloomberg Markets Tech Pursuits Politics Opinion Businessweek

Hong Kong Sells Car Park Site to Developer for Record \$3 Billion

by **Moxy Ying**
 May 16, 2017, 2:31 PM GMT+2 Updated on May 17, 2017, 3:48 AM GMT+2

- Sale is city's first of a CBD commercial plot since 1996
- Henderson Land shares fall on purchase, plan for office tower

LIVETV AUDIO

Bloomberg, juni 17

Bedankt

Giuliano Mingardo
Erasmus Universiteit Rotterdam
mingardo@ese.eur.nl